

REFERAT Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025 d. 06-02-2023

Mødedato Mandag d. 06. februar 2023 kl. 16:30

Mødested Mødelokale 5, Allerslev

Mødedeltagere Bente Blumensaat, Nynne Larsby Friis, Susanne Borup, Jens K. Jensen, Klaus Kristiansen, Grethe Nørtoft Saabye

Indholdsfortegnelse

EKL - Godkendelse af dagsorden.....	3
EKL - Status på Lejre Kommunes mobil- og bredbåndsindsats.....	4
EKL - Resultat af screening for potentiale til termonet i otte landsbyer.....	7
EKL - Ny EU-forordning – forenkling af ansøgnings- og godkendelsesprocesser til VE-anlæg.....	10
EKL/KFT/SSÆ/TMB/BU/JAI - Afsluttende status årsplaner 2022.....	12
EKL - Behandling af høringssvar til Lejre Varmeplan 2022.....	14
EKL - Tids- og procesplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi og Kommuneplan 2024.....	17
EKL - Eventuelt.....	21
EKL - Godkendelse af referat.....	22

Punkt 1: EKL - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt

Punkt 2: EKL - Status på Lejre Kommunes mobil- og bredbåndsindsats

22-002814

Beslutning

Taget til efterretning

Resumé

Lejre Kommune har siden foråret 2016 arbejdet på at forbedre mobil- og bredbåndsdækningen.

I denne sag giver administrationen en status og beskrivelse af:

- A) Udviklingen i fastnetsteknologier med fokus på fiber i 2022
- B) Fortsat fokus i 2023
- C) Status på bredbåndspuljen 2022

Projektleder for digital infrastruktur Michael Casse deltager under punktet og uddyber denne status.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at status på udviklingen tages til efterretning

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling

Sagsfremstilling

Der vil i nedenstående blive givet status og redegjort for følgende:

- A) Udviklingen i fastnetsteknologier med fokus på fiber i 2022
- B) Fortsat fokus i 2023
- C) Status på bredbåndspuljen 2022

A. Udviklingen i fastnetsteknologier med fokus på fiber i 2022

Der blev i 2018 indgået et teleforlig blandt en kreds af Folketingets partier, hvor der bl.a. blev formuleret en målsætning om, at alle boliger og virksomheder i 2020 skulle have adgang til 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s Upload. I dag har 97 % af alle boliger og virksomheder på landsplan denne mulighed, og for Lejre Kommune er det 97 % (Kilde: tjekditnet.dk den 18. januar 2023).

Aftalepartierne har i december 2021 kigget på nuværende teleforlig fra 2018 og har bl.a. aftalt, at den hidtidige målsætning om, at alle skal have adgang til minimum 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload fastholdes. Samtidig sættes en målsætning om, at 98 pct. af alle boliger og virksomheder skal være dækket med en infrastruktur, der kan levere 1 Gigabit/s i downloadhastighed i 2025.

I Lejre Kommune har 75 % af alle boliger og virksomheder adgang til 1 Gigabit/s download (Kilde: tjekditnet.dk den 18. januar 2023). I dag er det primært fastnetsteknologierne fiber og kabel-tv, og på sigt 5G og fast trådløst, som teknisk set kan give mulighed for at få gigabit (Gigabit betyder 1000 Mbit/s).

I "Status på Lejre Kommunes mobil- og bredbåndsindsats - maj 2022" til Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling den 2. maj 2022 var det estimeret, at der med den daværende udvikling i fiberudrulningen i Lejre Kommune ville være ca. 85 % af boliger og virksomheder som ville have adgang til fibernet med udgangen af 2022. Tal fra tjekditnet.dk januar 2023 viser, at 68 % af boliger og virksomhederne nu har adgang til fibernet. Det skal dog nævnes, at udrulningen af fiber i Sæby/Gershøj området med ca. 900 adresser endnu ikke er registreret i tjekditnet.dk. Når det er sket, forventes det, at ca. 75 % af boliger og virksomheder i Lejre Kommune har adgang til fibernet.

Udrulning af fibernet sker på markedsvilkår, hvilket betyder, at hvis en udbyder ikke mener, der er en businesscase for udrulning af fibernet i et område, så er de ikke forpligtet til det. Gruppen af boliger og virksomheder, som ikke har adgang til fiber ved årets udgang, er kendetegnet ved at være mindre landsbyer med under 50 adresser eller enkeltstående

adresser, og er spredt ud over hele Lejre Kommune. I dialogen med udbydere af fiber bliver ofte nævnt, at der minimum skal være 250 adresser i et forholdsvis tætbebygget område, før der generelt er en businesscase for dem.

I juni 2022 havde Lejre Kommune møde med et af de store fiberselskaber, som fortalte, at de ikke forventede at grave fiber ned i Lejre Kommune de næste 1-1½ år grundet fokus på større projekter udenfor Lejre Kommune.

I december 2022 havde Lejre Kommune et møde med et af de andre store fiberselskaber. Her blev det aftalt, at selskabet vil kigge på de områder i Lejre Kommune, som endnu ikke har fået adgang til fibernet, og at de i starten af 2023 vender tilbage med deres tanker ift. mulighederne for at udbrede fibernet til de områder, som i dag mangler.

B. Fortsat fokus i 2023

I næste afsnit er nærmere beskrevet, hvad der gøres af indsatser, bl.a. for at få en gigabit-løsning til flere boliger og virksomheder.

Indsats - bredbånd via fastnetsteknologier

- at have tæt dialog med udbydere af fastnetsteknologier og forsøge at få skabt en konkurrencesituation
- at motivere borgerne til at blive ildsjæle og kunne bevare gejsten igennem hele processen
- at udbydere oplever et godt og fleksibelt samarbejde med Lejre Kommune ift. sagsbehandling, gravetilladelser, masteleje, mv.

Indsats - Mobilt bredbånd & mobil tale

- Udviklingen i 5G følges, og der vil løbende være dialog med udbydere
- Dialog med ”rejseholdet”, hvis der opleves dårlig dækning i et område (Rejseholdet er repræsentanter fra alle teleudbydere og Teleindustriens brancheforening)

C. Status på Bredbåndspuljen 2022

Formålet med bredbåndspuljen er at forbedre internetdækningen i de dårligst dækkede områder i Danmark gennem tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd. I bredbåndspuljen for 2022 var afsat i alt 100 mio. kr., hvoraf der var afsat 20 mio. kr. til ”den særlige ordning”.

I bredbåndspuljen for 2022 blev der som noget nyt udbudt to ordninger – ”den almindelige ordning” som vi kender fra tidligere år, hvor minimum to personer fra to forskellige adresser skal gå sammen om at søge støtte via bredbåndspuljen. Og ”den særlige ordning” som giver mulighed for, at enkeltstående adresser, som bl.a. ligger mere end 500 m fra den nærmeste tilskudsberettigede adresse efter ”den almindelige ordning” kan søge. Derved gav ”den særlige ordning” adresser, som alt andet lige, ikke umiddelbart ville været kommet med i et projekt via ”den almindelige ordning”, mulighed for at søge støtte via bredbåndspuljen 2022.

Gældende for begge ordninger var, at adresser maksimalt måtte have adgang til 30 Mbit/s download og 5 Mbit/s upload og skulle ligge i landzone eller i sommerhusområder.

Mere info om bredbåndspuljen 2022 kan findes på [Bredbåndspuljen \(sdfi.dk\)](https://sdfi.dk)

I Lejre Kommune fik et projekt med to adresser tilskud via ”den almindelige ordning”, og 5 adresser fik tilskud via ”den særlige ordning”. Derved har 7 adresser i Lejre Kommune fået tilskud via bredbåndspuljen 2022.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at der har været en positiv udvikling i mobil- og bredbåndsdækningen i 2022. I 2023 forventes det, at antallet af boliger og virksomheder, som vil få adgang til fibernet, ikke vil stige væsentligt, bl.a. grundet af sammensætningen af områder i Lejre Kommune, hvor der endnu ikke er fiber kombineret med, at udrulningen sker på markedsvilkår.

Økonomi og finansiering

Der blev den 19. december 2022 overført i alt 1.869.000 kr. fra 2022 til 2023 på anlægsprojekt 218 Netdækning landsbyer, heraf rådighedsbeløb på 1.839.000 kr. og en rest på anlægsbevilling på 30.000 kr..

Restanlægsbevilling stammer fra beslutning i Kommunalbestyrelsen den 25. april 2022, hvor der blev frigivet 185.000 kr. til bredbåndspuljeprojekter for 2020 og 2021. Der har i 2022 har været udgift på 155.000 kr. (50.000 kr. for 2020 og

105.000 kr. for 2021 projekter).

Kommunalbestyrelsen besluttede den 27. juni 2022 at give kr. 5.000,- i tilskud pr. adresse til projekter, som fik tilsagn om støtte via bredbåndspuljen 2022. Der var 7 adresser i Lejre Kommune, som fik tilsagn om tilskud fra bredbåndspuljen 2022, og derved forventes et forbrug på kr. 35.000,- i 2023 ifm. bredbåndspuljen 2022.

Punkt 3: EKL - Resultat af screening for potentiale til termonet i otte landsbyer

23-000332

Beslutning

Ad. 1) Taget til efterretning

Ad. 2) Indstillingen tiltrådt (ad. a-c)

Resumé

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede på udvalgsmødet den 5. december 2022, sag nr. 4, at foretage screeninger for termonet i landsbyerne Gevninge, Kirke Såby, Kirke Hyllinge, Ejby, Kirke Sonnerup, Vester Såby, Øm og Gershøj.

I denne sag orienteres udvalget om resultatet af screeningerne. Desuden skal udvalget drøfte og beslutte, hvordan Lejre Kommune bedst understøtter borgerne i den videre proces for udvikling af eventuelle termonet-projekter.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. At udvalget tager screeningsresultaterne til efterretning
2. At udvalget drøfter og beslutter, om administrationen skal arbejde videre ad følgende spor:
  - a) Fire-otte lokale borgermøder om resultatet af screeningerne og dialog om eventuelle fremtidige termonet-projekter
  - b) Indhentning af tilbud på projektforslag
  - c) Forslag til finansiering af projektforslag

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling

Sagsfremstilling

Baggrund

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 28. november 2022, sag nr. 12, at der skulle screenes for termonet-potentiale i op til otte landsbyer i Lejre Kommune. Efterfølgende besluttede Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling den 5. december 2022, sag nr. 4, at screeningerne skulle foretages i landsbyerne Gevninge, Kirke Såby, Kirke Hyllinge, Ejby, Kirke Sonnerup, Vester Såby, Øm og Gershøj.

Screeningerne understøtter målsætningen i Lejre Klimaplan om, at alle ejendomme i kommunen skal opvarmes med fossilfri energi i 2030. Ydermere har KL og regeringen i slutningen af juni 2022 indgået en aftale om, at alle kommuner inden udgangen af 2022 skal have udarbejdet en varmeplan, der viser, hvordan naturgas som opvarmning kan udfases, herunder hvor der er potentiale for fjernvarme. Og endelig har et bredt politisk flertal i Folketinget vedtaget *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022* med ambitionen om, at der ikke skal anvendes naturgas til rumopvarmning senest i 2030.

Lejre Varmeplan 2022 viser, at der udover Hvalsø kun er potentiale for at etablere traditionel fjernvarme i Osted og dele af Lejre/Allerslev. I den øvrige del af Lejre Kommune skal der findes andre alternativer, og her kan mindre, fælles varmeløsninger, såsom termonet, være en klimavenlig og samfundsøkonomisk fordelagtig løsning.

Resultat af screeningerne

Byer, hvor det i høj grad giver mening at fortsætte med termonet

Screeningerne viser et positivt resultat for fire landsbyer. Det drejer sig om Ejby, Gevninge, Kirke Hyllinge og Kirke Sonnerup. Dette indbefatter følgende:

- Termonet er den varmeløsning, som har den bedste brugerøkonomi. Dermed er termonet den billigste løsning for den enkelte husstand sammenlignet med individuelle varmepumper og eksisterende varmeløsninger.
- Termonet har en positiv selskabsøkonomi over 30 år.
- Opvarmning via termonet vil potentielt kunne reducere CO₂-udledning fra opvarmning i landsbyerne med mellem 39 og 77 % ift. de nuværende opvarmningsformer.

Byer, hvor det i nogen grad giver mening at fortsætte med termonet

Landsbyerne Kirke Såby, Vester Såby og Øm kan egne sig til termonet, men screeningerne viser følgende opmærksomhedspunkter:

- I Kirke Såby ligger brugerøkonomien for termonet tæt på de nuværende gasomkostninger baseret på markedsprisen for gas (januar, 2023). Termonet fremstår derfor ikke som et alternativ med en klar brugerøkonomisk fordel for borgerne, hvilket eventuelt kan påvirke borgernes opbakning til projektet. Dette skal holdes op imod Folketingets ambition om at udfase naturgas som rumopvarmning inden 2030.

I Kirke Såby ses derudover en positiv selskabsøkonomi for termonet over en 30-årig periode samt et potentiale for at reducere CO₂-udledningen fra boligopvarmning med 69 %.

- For Vester Såby og Øm er antallet af mulige tilslutningspunkter noget lavere end for de andre landsbyer. Sandsynligheden for at opnå tilstrækkelig opbakning blandt borgerne er derfor mindre, hvilket kan være en risikofaktor for projekter i disse to byer. Er opbakningen blandt beboerne derimod stor, er brugerøkonomien for termonet billigst, selskabsøkonomien positiv og reduktionspotentialerne hhv. 53 og 63%.

Byer, hvor det i mindre grad giver mening at fortsætte med termonet

Screeningen af Gershøj viser et negativt resultat, eftersom individuelle varmepumper har den bedste brugerøkonomi. Hermed kan det på baggrund af screeningen ikke anbefales at benytte termonet som opvarmningsform i Gershøj.

Administrationens vurdering

På baggrund af resultatet af screeningerne, er det administrationens anbefaling, at Lejre Kommune understøtter den videre proces på følgende måde:

I) Borgermøder

Administrationen anbefaler at afholde 4-8 borgermøder i foråret 2023 for landsbyer, der har fået foretaget screening for termonet. Formålet med borgermøderne vil være formidling af screeningsresultatet for landsbyerne samt generel information om termonet som opvarmningsform. Desuden skal det afdækkes, om der umiddelbart er interesse for omlægning til termonet blandt borgerne. Dette er væsentligt, da det er brugerne, der i sidste ende skal drive projekterne.

II) Tilbud på projektforslag

Næste skridt i processen, såfremt der er grundlag for termonet i en given landsby, er udarbejdelse af et projektforslag. Et projektforslag indeholder mere fyldestgørende beregninger end en screening og skal blandt andet også beskrive, om der er lokale varmekilder, der kan udnyttes. I projektforslaget beregnes samfundsøkonomi, samt selskabs- og brugerøkonomi for det foreslåede projekt.

Da termonet på nuværende tidspunkt ikke hører under varmforsyningsloven, kan et kommunalt ejet forsyningselskab ikke varetage virksomhed, der driver termonet (se bilag 10). Derfor skal udgifter til projektforslag som udgangspunkt finansieres af borgerne selv.

Administrationen vil understøtte den videre proces ved at indhente tilbud på projektforslag fra eksterne rådgivere, herunder undersøge, om det er en fordel at pulje flere projektforslag i et samlet tilbud.

III) Forslag til finansiering af projektforslag

Som følge af svingende energipriser og usikkerheden om potentiale for fælles varmeløsninger skifter mange borgere til individuelle varmeløsninger. Tid er derfor en væsentlig faktor i forhold til at sikre, at der er kritisk masse til at gøre en

fælles varmeløsning rentabel. For at sikre fremdrift i projekterne anbefaler administrationen derfor, at mulighederne for finansiering af projektforslag til termonet undersøges nærmere.

Økonomi og finansiering

Såfremt udvalget tiltræder indstillingerne, vil administrationen snarest muligt forelægge en sag med forslag til finansiering af projektforslagene.

Bilag

Bilag 1: Sammenligning på tværs

Bilag 2: Termonet screening Ejby

Bilag 3: Termonet screening Gershøj

Bilag 4: Termonet screening Gevninge

Bilag 5: Termonet screening Kirke Hyllinge

Bilag 6: Termonet screening Kirke Sonnerup

Bilag 7: Termonet screening Kirke Såby

Bilag 8: Termonet screening Vester Såby

Bilag 9: Termonet screening Øm

Bilag 10: Termonet og varmforsyningsloven

Punkt 4: EKL - Ny EU-forordning – forenkling af ansøgnings- og godkendelsesprocesser til VE-anlæg

23-000391

Beslutning

Taget til efterretning

Resumé

EU har den 22. december 2022 vedtaget en ny forordning om en ramme for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi. I denne sag forelægges udvalget indholdet af forordningen samt en vurdering af konsekvenser for Lejre Kommunes sagsbehandling af ansøgninger om tilladelser til VE-anlæg.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at orienteringen om den nye EU-forordning tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Sagsfremstilling

Forordning om fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi (VE)

EU har den 22. december 2022 vedtaget en ny forordning om rammer for fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi. Forordningen trådte i kraft den 30. december 2022.

Forordningen indeholder bl.a. en definition på tilladelsesprocesser, begrænsninger på sagsbehandlingstid for VE-projekter og en kategorisering af VE som en væsentlig samfundsinteresse.

Forordningen har direkte virkning i dansk ret og har forrang for danske regler.

Forordningen regulerer ikke kommunernes fysiske arealplanlægning efter planloven. Forordningen indeholder tidsfrister for visse tilladelser, men kommunernes kommune- og lokalplanlægning er ikke tilladelser i forordningens forstand, og disse tidsfrister vedrører derfor ikke kommunernes arealplanlægning.

Hvem er omfattet af reglerne?

Alle som ansøger kommuner, netselskaber eller andre om tilladelse til at opføre og drive anlæg med henblik på produktion af energi fra vedvarende energikilder (VE), herunder 'repowering' af eksisterende anlæg. (Repowering defineres som fornyelse af elproduktionsanlæg, som producerer VE-elektricitet.)

Hvilke typer anlæg er omfattet af reglerne?

Forordningen indfører kortere frister for tilladelsesprocessen for installation af solceller og solpaneler på bygninger, repowering af elproduktionsanlæg til vedvarende energi og installation af varmepumper. Forordningen gælder ikke planlægningsprocesserne for f.eks. opstilling af vindmøller eller større solcelleanlæg i det åbne land, og heller ikke for myndighedsbehandlingen af projektforslag efter varmeforsyningsloven.

Nye tidsfrister for den administrative tilladelsesproces

I) For den administrative tilladelsesproces for bygningsintegrerede og større tagmonterede solceller og solpaneler gælder nu en tidsfrist på tre måneder. For de mindre solenergianlæg på under 50 kW, der typisk installeres på parcelhuse o.lign., gælder nu, at hvis en ansøger ikke har fået svar på sin ansøgning inden for en måned, betragtes ansøgningen som godkendt.

II) For den administrative tilladelsesproces for repowering af større vedvarende energianlæg, som biogasanlæg, større vindmøller og solcelleanlæg, gælder nu en tidsfrist på seks måneder. Hvis repowering ikke medfører en forøgelse af anlæggets kapacitet på mere end 15 %, tillades nettilslutning til transmissions- eller distributionsnettet inden for tre måneder efter ansøgning til den relevante netvirksomhed.

III) For den administrative tilladelsesproces for installation af varmepumper på under 50 MW - fx. luft-til-vand varmepumper til parcelhuse - gælder nu en frist på en måned, dog i tilfælde af jordvarmepumper tre måneder. For

varmepumper med en elektrisk kapacitet på op til 12 kW og varmepumper med en elektrisk kapacitet på op til 50 kW, der installeres af en VE-egenforbruger, indføres en anmeldelsesbaseret tilladelse til nettilslutning.

Forordningen kan ses her:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2022.335.01.0036.01.DAN&toc=OJ%3AL%3A2022%3A335%3ATOC

På www.veprojekter.dk findes yderligere oplysninger om forordningen.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at den nye EU-forordning har begrænsede konsekvenser for ansøgnings- og godkendelsesprocesser i Lejre Kommune.

I det følgende beskrives, på hvilke områder forordningen afstedkommer ændringer i kommunens sagsbehandlingsfrister for VE-anlæg:

A) Solenergianlæg på tagflader kræver nogen steder dispensation fra gældende lokalplaner. I praksis behandles disse sager i dag løbende, når de kommer ind, så forordningen betyder på dette område ikke ændring i prioriteringen af byggesagerne. For at kunne give et svar inden én måned, er der dog behov for at ændre nuværende procedure: I dag sendes en sag om dispensation fra en lokalplan i naboorientering i tre uger. Der sker for at sikre en rimelig høringsfrist for borgere, der er fritaget for digital post. For at kunne overholde forordningens tidsfrist på én måned, er det nødvendigt at indskrænke høringsfristen til maksimum to uger.

B) Administrationen modtager enkelte forespørgsler om større solcelleanlæg fx. på erhvervsbygninger, lader m.m. Det må formodes, at der kommer flere ansøgninger af den type i den kommende tid. Nogle af disse anlæg vil kræve byggetilladelse fx. på grund af tagkonstruktion og bæreevne. For at kunne overholde forordningens tidsfrister kan der måske forekomme situationer, hvor sager skal prioriteres anderledes, end de politiske servicemål foreskriver. Administrationen vurderer, at det er i meget få tilfælde og vil få meget lille konsekvens for de politiske servicemål.

C) Repowering - Vindmøller: Lejre Kommune har pt. 17 eksisterende vindmøller, hvor de to største på 90 m er opstillet i et område, der er lokalplanlagt til vindmøller. Administrationen vurderer, at disse to vindmøller er de eneste, der er omfattet af forordningens repowering-bestemmelser.

D) Varmepumper: Forordningen har reelt ingen betydning indflydelse på praksis i Lejre Kommune, da dansk lovgivning ikke indeholder krav om tilladelse til opsætning af en individuel varmepumpe. Lejre Kommune har pt. en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på jordvarmeanlæg på ca. 17 dage og holder sig derfor fint inden for forordningens krav om tre måneders sagsbehandlingstid. Men reelt er det uden betydning, da det kun er jordvarmeslangerne med indhold af væsker, der godkendes og ikke selve jordvarmepumpen.

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen direkte økonomiske konsekvenser.

Punkt 5: EKL/KFT/SSÆ/TMB/BU/JAI - Afsluttende status årsplaner 2022

23-000007

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

På møde den 24. oktober 2022 blev Økonomiudvalget forelagt en status på årsplanerne for 2022.

Årsplanerne indeholder en udmøntning af de fem kerneopgaver, og de indsatser fagudvalg og administrationen skal arbejde med i det specifikke år. Særligt for årsplanerne for 2022 var, at de var en videreførelse af allerede besluttede indsatser fra 2021.

I denne sag gives en afsluttende status over udmøntningen af de indsatser, der har været igangsat i 2021 og videreført i 2022.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at afsluttende status for årsplanerne godkendes

Beslutningskompetence

Økonomiudvalget

Sagsfremstilling

I denne sag forelægges, jf. resuméet, den afsluttende status på årsplanerne for de fem kerneopgaver:

- Trivsel & Læring
- Uddannelse & Beskæftigelse
- Aktiv & Selvstændig hele livet
- Fritid & Fællesskaber
- Bæredygtig Vækst

Planerne viser et overblik over de indsatser, som administrationen, de stående udvalg og Kommunalbestyrelsen har arbejdet med i 2022. Indsatserne har deres afsæt i budgetaftalen for 2022-25, eller indsatser som tidligere er blevet besluttet igangsat og skal videreføres i 2022. Indsatserne kan også følge af national lovgivning eller regionale tiltag i regi af KKR (Kommune Kontakt Råd).

For hver indsats er angivet, hvilket stående udvalg henholdsvis fagcenter, som indsatsen er hovedforankret i, og hvilke andre fagudvalg, der forventes at bidrage. Det anbefales, at hvert fagudvalg i behandlingen af sagen fokuserer på de indsatser, som udvalget er hovedansvarlig for.

Økonomi og finansiering

Årsplanerne afspejler de politiske prioriteringer, der er besluttet med især budgetvedtagelserne. Evt. økonomiske konsekvenser fremgår ikke af planerne, men vil blive forelagt løbende i takt med udmøntning.

Bilag

Kerneopgave - uddannelse og beskæftigelse.pdf

Kerneopgave - Trivsel og læring.pdf

Kerneopgave - fællesskab og fritid.pdf

Kerneopgave - bæredygtig vækst.pdf

Kerneopgave - aktivt og selvstændigt liv.pdf

Punkt 6: EKL - Behandling af høringsvar til Lejre Varmeplan 2022

22-002940

Beslutning

Indstillingen anbefales.

Resumé

Den 31. oktober 2022 blev Lejre Varmeplan 2022 godkendt af Kommunalbestyrelsen til udsendelse i offentlig høring. Varmeplanen har været i offentlig høring fra den 2. til den 30. november 2022, og der er i høringsperioden indkommet 8 høringsvar. Høringsvarene giver ikke anledning til ændringer af varmeplanen.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Lejre Varmeplan 2022 godkendes endeligt uden ændringer.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Den 31. oktober 2022 blev Lejre Varmeplan 2022 godkendt af Kommunalbestyrelsen til udsendelse i offentlig høring. Varmeplanen har været i offentlig høring fra den 2. til den 30. november 2022, og der er i høringsperioden indkommet 8 høringsvar. Alle høringsvar kan findes i Bilag 1. Resume af høringsvar samt administrationens vurdering af høringsvarene kan findes i Bilag 2. Varmeplanen findes som pdf i bilag 3.

Varmeplanen er blevet udarbejdet for at indfri Lejre Klimaplanens mål om, at alle ejendomme i kommunen skal opvarmes med fossilfri energi i 2030. Ydermere har KL og regeringen i slutningen af juni 2022 indgået en aftale om, at alle kommuner inden udgangen af 2022 skal have udarbejdet en varmeplan, der viser, hvordan vi kan udfase naturgas som opvarmning, herunder hvor der er potentiale for fjernvarme.

Varmeplanen beskriver følgende om varmeforsyningen i Lejre Kommune:

Kirke Hvalsø

Kirke Hvalsø er eneste by med eksisterende fjernvarme i kommunen. Hvalsø Kraftvarmeværk arbejder på i fremtiden også at kunne varmeforsyne Nørre Hvalsø og et område ved Præstemarksvej/Hestehaven, der i dag er gasforsynet. Værket forventer at udarbejde et projektforslag på Nørre Hvalsø og Præstemarksvej/Hestehaven i 2023.

Osted

Der er udarbejdet en samfundsøkonomiske screening for Osted, der viser et positivt robust resultat. Fors vil udarbejde et projektforslag for Osted i 2023, der skal klarlægge potentialet nærmere. Lejre Kommune vil løbende være i dialog med Fors om projektforslaget og placeringen af fjernvarmeanlægget.

Lejre

Der er udarbejdet en samfundsøkonomisk screening for Lejre By, der viser, at der er en tvivlsom samfundsøkonomi i at fjernvarmeforsyne hele Lejre By området. Men Lejre Kommune er i dialog med Fors om en afgrænsning, der kan sikre positiv samfundsøkonomi. Fors vil udarbejde projektforslag i løbet af 2023.

Resten af Lejre Kommunes nuværende naturgasområder

I resten af Lejre Kommunes nuværende naturgasområder er der ikke udsigt til at kunne få fjernvarme. Derfor skal borgere i disse områder enten vælge individuelle varmeløsninger eller andre fælles løsninger som f.eks. termonet.

Da det er en stor opgave for frivillige at kaste sig ud i afklaringen og etableringen af et varmefællesskab, har Kommunalbestyrelsen besluttet at undersøge, om der er potentiale for termonet i otte landsbyer. Landsbyerne er udvalgt på baggrund af, hvor der er størst sandsynlighed for at flest muligt kan få gavn af opvarmning med termonet.

De otte landsbyer, der skal undersøges, er: Ejby, Gershøj, Gevninge, Kirke Hyllinge, Kirke Sonnerup, Kirke Såby, Vester Såby og Øm. Resultaterne af screeninger behandles i en anden sag på dagsordenen.

Udtalelser

I høringsperioden er der indkommet 8 hørings svar. Derudover er der afholdt borgermøde om varmeplanen den 16. november 2022 på Allerslev Skole. Fra høringsperioden er der kommet følgende hovedsynspunkter:

a) Projekt for hele Lejre By

Der bør udarbejdes et projektforslag for hele Lejre By, og ikke kun den vestlige del. Omlægning fra en-strengsløsning til gulvvarme bør indgå som forudsætning i beregningerne af økonomien.

Fjernvarme er bedre end termonet i Lejre By.

b) Fjernvarmeværk ved renseanlægget i Lejre By

Et fjernvarmeværk i Lejre By bør placeres ved renseanlægget. Derfor er det naturligt, at den østlige del af Lejre også får fjernvarme.

c) Ingen hjælper med privatøkonomien

Lejre Kommune bør hurtigst muligt sende information ud til borgerne om brugerøkonomien ved fjernvarme.

d) Varmepumpers levetid og finansiering

Hvis levetiden på en varmepumpe er ca. 20 år, og en almindelig boligfinansiering løber over 30 år, bør reinvestering af varmepumpen også regnes med i brugerøkonomien.

e) Sammenhæng mellem varmeplan og lokalplaner

Lokalplanen for det kommende erhvervsområde i Osted, der har været i høring hen over efteråret, indeholder intet om fjernvarmeforsyning.

Alle hørings svar kan findes i Bilag 1. Resume af hørings svar samt administrationens vurdering af hørings svarene kan findes i Bilag 2.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at hørings svarene ikke giver anledning til ændringer af varmeplanen.

Administrationen har følgende kommentarer til og vurdering af hørings svarene:

a) Projekt for hele Lejre By

Fors udarbejder et projektforslag for Lejre By i løbet af 2023. Administrationen er løbende i dialog med Fors om forudsætningerne for beregningerne af samfunds-, selskabs- og brugerøkonomien. Målet er at få en så stor del som muligt med i en fjernvarmeafgrænsning. Da et fjernvarmeprojekt økonomisk skal hvile i sig selv, hvilket betyder, at afskrivningerne til fjernvarmerør og anlæg skal betales tilbage af brugerne, og det vil være frivilligt at tilslutte sig, er det vigtigt, at fjernvarmen bliver et attraktivt tilbud sammenlignet med alternativerne, som fx. en individuel varmepumpe.

b) Fjernvarmeværk ved renseanlægget i Lejre By

Der er efter administrationens vurdering ikke mange mulige placeringer af et fjernvarmeanlæg ved Lejre By. Administrationen vurderer også, at det mest oplagte placering af et varmeværk vil være ved renseanlægget på den østlige side af Lavring Å, og det arbejder F videre med i forbindelse med projektforslaget. Samtidig vil Fors se på, om fjernvarmens hovedtracé kan placeres langs stien på den østlige side af åen, hvilket kan gøre det mere økonomisk rentabelt at forsyne ejendomme på den østlige side af åen.

c) Ingen hjælper med privatøkonomien

Der bliver beregnet på brugerøkonomien i de projektforslag, som Fors er ved at udarbejde for henholdsvis Osted og Lejre. Beregningerne tager udgangspunkt i de mest opdaterede forudsætninger, der pt. findes og vil være mere retvisende end den brugerøkonomi, der er beregnet i de samfundsøkonomiske screeninger i varmeplanen.

Varmeforsyningsprojekter skal i følge lovgivningen 'hvile i sig selv'. Kommunen kan derfor ikke yde hjælp til borgerne til finansiering af private varmforsyningsanlæg.

d) Varmepumpers levetid og finansiering

Administrationen vil drøfte med Fors, om der er behov for at justere på forudsætningerne for beregningerne, så der er taget højde for, at levetiden på en varmepumpe er ca. 20 år, mens boligfinansieringen ofte løber over 30 år, hvorfor reinvestering af varmepumperne måske bør indregnes i brugerøkonomien.

e) Sammenhæng mellem varmeplan og lokalplaner

Jævnfør planloven må lokalplaner ikke længere indeholde bestemmelser om tilslutningspligt til kollektiv varmforsyning,

herunder fjernvarme.

Lokalplaner kan dog indeholde bestemmelser om et eventuelt fjernvarmeværks placering, omfang og udseende, og etableringen af et fjernvarmeværk vil formentlig også være lokalplanpligtigt, med mindre det kan etableres i eksisterende bygninger, eller kan rummes inden for eksisterende lokalplaner.

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Lejre Kommune.

Bilag

Bilag 1: Hvidbog for Lejre Varmeplan 2022

Bilag 2: Resume og administrationens vurdering af høringssvar til varmeplanen

Bilag 3: PDF af Lejre Varmeplan 2022

Punkt 7: EKL - Tids- og procesplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi og Kommuneplan 2024

22-007582

Beslutning

Indstillingen anbefales med den tilføjelse, at udvalget ønsker det første tema i plan- og bæredygtighedsstrategien affattes således: "De syv største byers lokale behov og samspil med deres opland, herunder håndtering af trafik og støjgener."

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte i april 2022 en tidsplan for afslutning af Kommuneplan 2021, som også indeholdt en overordnet tidsplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023 og Lejre Kommuneplan 2024. Administrationen fremlægger her en mere gennemarbejdet tids- og procesplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023 og Kommuneplan 2024.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at proces- og tidsplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023 og Kommuneplan 2024 godkendes.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte på sit møde den 25. april 2022 en tidsplan for afslutning af Kommuneplan 2021. Tidsplanen indeholdt også en overordnet tidsplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023 og Lejre Kommuneplan 2024. Administrationen har på den baggrund udarbejdet dels et forslag til overordnede temaer for Plan- og bæredygtighedsstrategien og dels et forslag til en mere detaljeret tids- og procesplan for både Plan- og Bæredygtighedsstrategien og den kommende kommuneplan 2024.

Lovkrav til Plan- og bæredygtighedsstrategi

Kommunalbestyrelsen har i følge planloven pligt til at offentliggøre en strategi for kommuneplanlægningen (planstrategi), og en Agenda 21 strategi for kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling (bæredygtighedsstrategi), inden halvdelen af en valgperiode er gået. Det vil sige inden udgangen af 2023.

Planstrategien skal indeholde:

1. oplysninger om den planlægning, der er gennemført efter den seneste revision af kommuneplanen,
2. Kommunalbestyrelsens vurdering af og strategi for udviklingen, samt
3. en beslutning om enten, at kommuneplanen skal revideres i sin helhed, eller at der skal foretages en revision af kommuneplanens bestemmelser for særlige emner eller områder i kommunen og, hvilke dele af kommuneplanen der gendrages for en ny 4-års-periode. Bæredygtighedsstrategien skal indeholde Kommunalbestyrelsens strategi for:
4. Mindre miljøbelastning
5. Bæredygtig byudvikling og byomdannelse
6. Biologisk mangfoldighed
7. Inddragelse af befolkning og erhvervsliv i det lokale Agenda 21-arbejde og
8. Samspil mellem beslutningerne (indenfor miljø, trafik, erhverv, social, sundhed, uddannelse, kultur og økonomi).

Der er ingen formkrav, og det er derfor muligt at integrere de to strategier i én samlet strategi: Plan- og Bæredygtighedsstrategi. Det har været praksis i Lejre Kommune siden kommunesammenlægningen i 2007.

Plan- og bæredygtigheds-strategien skal offentliggøres i otte uger, og Kommunalbestyrelsen skal derefter forholde sig til de indkomne idéer og forslag til strategien og beslutte, om man på den baggrund ønsker at ændre i den offentliggjorte strategi.

Når Plan- og bæredygtighedsstrategien er vedtaget, er det på baggrund af indholdet i strategien muligt at gå i gang med at revidere kommuneplanen.

Administrationens vurdering

Temaer i Plan- og Bæredygtighedsstrategien

Vores Sted, Landsbyvisionariet og Lejre Kommuneplan 2021 sætter en klar strategisk ramme for udviklingen af Lejre Kommune. Det opleves, at der generelt er bred konsensus om den strategiske linje. Derimod viser erfaringerne fra f.eks. borgerdialogen om Kommuneplan 2021, at de mere konkrete fysiske forslag til ændringer i og omkring byer og landsbyer f.eks. med arealudlæg til boliger og erhverv ofte har stor opmærksomhed hos borgere.

Administrationen foreslår derfor, at formen for den kommende Plan- og Bæredygtighedsstrategien bygges op, så den skal sætte rammen for en mere geografisk funderet drøftelse af, hvordan udviklingen af de forskellige byer og områder i kommunen, herunder erhvervsudvikling, skal ske i fremtiden. Udgangspunktet kan f.eks. være dynamikken mellem de syv største byer og deres opland afgrænset af skoledistrikterne. Derudover ser administrationen en nødvendighed i at få drøftet fremtidens brug af det åbne land, idet stadig flere funktioner og interesser kræver plads i det åbne land: Landbrugsproduktion, skovrejsning, energiproduktion, klimatilpasning, sikring af grundvand, biodiversitetsarealer, rekreative arealer, byudvikling m.m.

Administrationen foreslår på den baggrund følgende temaer til Plan- og Bæredygtighedsstrategien:

- De syv største byers lokale behov og samspil med deres opland
- Erhvervslivet i byerne og på landet og hvordan det understøtter det gode liv på landet
- Fremtidens landskaber i Lejre Kommune - prioriteringer og dilemmaer

Derudover foreslår administrationen tre emner, der går på tværs af temaerne: Klima, energi og biodiversitet.

Som vist i tidsplanen nedenfor, foreslår administrationen, at temaerne drøftes på et temamøde og først lægges fast ved en efterfølgende politisk behandling i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal Udvikling.

Tidsplan

Tidsplanen indeholder både proces for Plan- og Bæredygtighedsstrategien samt revision af kommuneplanen. Hovedformålet med processen er at sikre, at borgerne bliver inddraget i mere konkrete fysiske forslag til ændringer i og omkring byer og landsbyer, før den reelle revision af kommuneplanen igangsættes.

Februar 2023 Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling godkender samlet tids- og procesplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi og Kommuneplan 2024. Samtidig igangsættes administrativt arbejde med en landskabsanalyse. Landsskabsanalysen skal danne grundlag for senere at kunne vurdere mere konkrete arealudlæg og ændringer af kommuneplantemaer om skovrejsning, lavbund, bevaringsværdige landskaber m.m. med henblik på drøftelser om, hvad det åbne land skal bruges til i fremtiden.

Marts 2023 Temamøde i Kommunalbestyrelsen om Kommuneplan 2024: Drøftelse af:
a) Temaer i kommende Plan- og Bæredygtighedsstrategi. Forslag til temaer er beskrevet nedenfor.
b) Borgerinddragelsen frem mod Kommuneplan 2024.

Maj 2023 Beslutning i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling om temaer og form af første offentlighedsproces: Foroffentlighed til Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023, der har til formål at indsamle de tanker og idéer, inden strategien udarbejdes. Administrationen foreslår at benytte den nye inddragelsesplatform: vores.lejre.dk. Inddragelsesplatformen forventes at blive bærende i hele processen frem mod vedtagelse af Kommuneplan 2024.

Maj 2023 Tre ugers foroffentlighed til Plan- og Bæredygtighedsstrategien på deltagelsesplatformen: vores.lejre.dk. Der afholdes et borgermøde, hvor platformen introduceres.

Maj/juni 2023	Administrationen udarbejder Plan- og Bæredygtighedsstrategien. Strategien udarbejdes med henblik på offentliggørelse på planportalen. Der arbejdes med kort, illustrationer o.lign. der kan underbygge diskussionerne om den fysiske udvikling i byerne og deres opland. Strategiens fokus på geografi skal sikre grundlag for både drøftelser af konkrete arealudlæg og mere strategiske diskussioner om byernes udvikling, erhvervsudviklingen og fremtidens bæredygtige landskaber.
August 2023	Politisk godkendelse i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen af Plan- og Bæredygtighedsstrategi med henblik på udsendelse i offentlig debat.
September – november 2023	Offentlig debat om Plan- og Bæredygtighedsstrategien (2½-3 mdr). Der planlægges fysiske møder rundt i kommunen, f.eks. i de syv største byer – ét i hvert skoledistrikt.
Februar 2024	Politisk behandling i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen af Plan- og Bæredygtighedsstrategi efter høring. Samtidig med endelig godkendelse af strategien, besluttet hvilke emner, der skal indgå i revision af kommuneplanen, samt hvilke arealudlæg, der skal med i den nye Kommuneplan.
Forår 2024	Administrationen udarbejder Forslag til Kommuneplan 2024.
August 2024	Politisk behandling i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen af Forslag til Kommuneplan 2024 med henblik på udsendelse i offentlig høring i minimum otte uger.
September - Oktober 2024	Offentlig høring af Forslag til Kommuneplan 2024. Inddragelsesproces planlægges på baggrund af erfaringer fra høringsprocessen med Plan- og Bæredygtighedsstrategien.
Februar 2025	Endelig vedtagelse af Kommuneplan 2024.

Landskabskarakteranalyse

Flere af de boligarealudlæg, der var med i Kommuneplan 2021, blev taget ud ved den endelige vedtagelse af Kommuneplanen pga. indsigelser fra staten. Områderne var i konflikt med udpegningerne til særlige bevaringsværdige landskaber. Hvis områderne skal kunne komme i betragtning som byudviklingsområder, kræver det en afvejning i forhold til de landskabelige interesser. Landskabsudpegningerne er udført af Roskilde Amt før kommunesammenlægningen i 2006. Interesserne for og konkurrencen om arealer i det åbne land har ændret sig, siden udpegningerne blev gennemført. Aktuelt stiller klimakrisen, energikrisen og biodiversitetskrisen nye krav til brugen af vores landskaber. Administrationen vurderer, at det er nødvendigt at gennemføre en ny landskabsanalyse i Lejre Kommune, så afvejning af

de mange interesser kan ske på et mere opdateret grundlag. Administrationen foreslår, at der samtidig med igangsætningen af arbejdet Plan- og Bæredygtighedsstrategien sættes gang i en ny landskabsanalyse.

Økonomi og finansiering

Udgifter til udarbejdelse af landskabskarakteranalyse afholdes af bevilling 4.10.10 under Center for Teknik & Miljø.

Punkt 8: EKL - Eventuelt

Beslutning

Intet under dette punkt.

Punkt 9: EKL - Godkendelse af referat